

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО - НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПСИХОЛОГІЯ»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

зі спеціальності 053 «Психологія»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Мукачівського державного університету

Протокол № 10 від 31.03.2023/р.

Голова Вченої ради

Г. Щербан

Освітня програма вводиться в дію з
(наказ № 43-Д від 31.03. 2023р.)

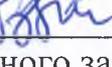
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
КВАЛІФІКАЦІЯ

Третій (освітньо-науковий) рівень
05 «Соціальні та поведінкові науки»
053 «Психологія»
Доктор філософії з психології

Розробники програми:

1. д.психол.н., професор Т. Щербан
2. д.психол.н., професор І. Корнієнко
3. к.психол.н., доцент І. Брецько
4. к.психол.н. доцент Б. Барчі
5. заступник начальника управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Мукачівської міської ради Л. Бандурчак
6. здобувач ОС «Доктор філософії» Т. Долинай

ВНЕСЕНО

Кафедрою Психології

Протокол №

9

від

15.03.2023

Завідувач кафедри

І. Брецько

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою гуманітарного факультету

Протокол №

8

від

20.03.2023

Голова вченої ради

А. Моргун

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою

Мукачівського державного університету

Протокол №

від

Голова науково-методичної ради

В. Кобаль

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Мукачівського державного університету

Протокол №

від

Голова Вченої ради

Т. Щербан

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО У ДІЮ

Наказ МДУ №

43-02

від

31.03.2023р.

1. Преамбула

Освітньо-наукова програма «Психологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ступеня «Доктор філософії» є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці докторів філософії у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія».

Освітньо-наукова програма «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти затверджено та вперше введено в дію наказом ректора Мукачівського державного університету № 61ОД від 21.04.2022 р.

Стандарт вищої освіти за цією спеціальністю 053 «Психологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти затверджено МОН 20.07.2022р., відповідність якому цієї ОНП забезпечено.

При розробленні ОНП використано досвід закладів вищої освіти України, які здійснюють підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю «Психологія», зокрема:

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
<https://cutt.ly/nD5PN3j>

Інститут підготовки кадрів Державної служби зайнятості України ОП «Психологія»
<https://cutt.ly/ED5P45Q>

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
<https://cutt.ly/cEVLuYf>

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
<https://cutt.ly/KD5AH1K>

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Мукачівського державного університету.

2. Загальна характеристика освітньо-наукової програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мукачівський державний університет, гуманітарний факультет, кафедра психології
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Назва галузі	05 Соціальні та поведінкові науки
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Назва спеціальності	053 Психологія
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з психології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – «Доктор філософії» Спеціальність – 053 «Психологія» Освітня програма – «Психологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний. Термін навчання 4 роки, термін освітньої складової освітньо-наукової програми – 60 кредитів ECTS.
Опис предметної галузі	Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. Цілі навчання: аналіз та інтеграція актуального наукового знання про природу, функції та механізми психіки, про методи дослідження психічних явищ; розвиток здатності продукування (творення) та впровадження нового варифікованого психологічного знання в практику професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога. Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо. Методи, методики та технології: володіти методами теоретичного та емпіричного дослідження, методами аналізу даних, технологіями психологічної допомоги; розробляти і валідизувати дослідницькі методики і процедури та технології психологічної допомоги; перевіряти їх ефективність. Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; програми статистичної обробки та візуалізації даних, що дозволяють досягати цілей навчання та професійного розвитку.
Академічні права випускників	Доктор філософії може продовжувати самоосвіту, а також підвищувати кваліфікацію та отримувати будь-які інші форми освіти.
Мова(и) викладання	Українська
Цикл/рівень	НРК – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень

Передумови	на базі ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
Термін дії освітньо-наукової програми	-
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://msu.edu.ua/uk/osvitni-programi/
2 – Мета освітньої програми	
підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий простір фахівця, здатного розв'язувати комплексні проблеми у науково-дослідній, науково-педагогічній та професійно-психологічній діяльності у галузі соціальних та поведінкових наук зі спеціальності 053 Психологія через здійснення власних наукових досліджень та продукування нових знань у психології, що володіє різнобічними компетентностями інноваційного характеру необхідними для здійснення оригінального дисертаційного дослідження у галузі психології й спрямованими на успішну реалізацію наукових досліджень стосовно фундаментальних проблем професійного становлення особистості, здатні проводити самостійну наукову, дослідницьку та практичну діяльність в галузі психології та здійснювати викладацьку роботу у закладах вищої освіти, а також спрямованих на надання психологічної допомоги.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Наукова та професійна підготовка конкурентоспроможного фахівця у сфері психології, спрямована на формування наукової, дослідницької, педагогічної, інноваційної, полікультурної, іншомовної компетентностей фахівців, що уможлиблює проведення досліджень за спеціальністю 053 «Психологія». Опанування освітньої програми передбачає розвиток у аспірантів вмій започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження науково-методичної або прикладної проблеми у галузі психології з дотриманням належної академічної доброчесності.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка висококваліфікованих фахівців-дослідників з психології, що спрямована на розвиток теоретико-методологічної, дослідницько-експериментальної компетентностей. Особливість освітньо-наукової програми полягає в її зорієнтованості на підготовку висококваліфікованих фахівців-психологів для ЗВО та інших установ західного регіону, здатних вирішувати сучасні, актуальні проблеми у наукових дослідженнях; у її акценті на розробленні проблематики становлення особистості професіонала, що втілюється у таких курсах, як: психологія кар'єрного успіху, психологія життєвого простору особистості, психологія професійної депривації, психологія рефлексії; в забезпеченні можливості впроваджувати результати наукових досліджень у практику в рамках функціонування психологічної служби Університету; в розвитку викладацької компетентності на засадах інноваційних психологічних та освітніх технологій. Це дозволяє формувати у здобувачів здатності демонструвати ініціативність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність у процесі здійснення особистих наукових розвідок.
4 – Придатність випускників до працевлаштування	

Придатність до працевлаштування	Посади згідно Державного класифікатора професій ДК 003:2010): «науковий співробітник (психологія)», «молодший науковий співробітник (психологія)», «науковий співробітник-консультант (психологія)»; професори та доценти; інші викладачі університетів і вищих навчальних закладів; «викладачі професійних навчально-вихованих закладів»; «психолог», «практичний психолог»; «консультант центральної психолого-медико педагогічної консультації»; «начальник лабораторії (науково-дослідної, дослідної та ін.); «начальник центру (психологічного забезпечення, соціально-трудової реабілітації дорослих, з надання соціальних послуг тощо); тощо.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Особистісно-зорієнтоване. проблемно-орієнтоване навчання на засадах компетентнісного, діяльнісного, системного, міждисциплінарного підходів. Навчання здобувачів передбачає: – викладання лекційних кусів, проведення інших видів занять з використанням інтерактивних методів навчання, групової та проектної роботи; – використання сучасних інформаційно-цифрових технологій та можливостей; – творчу самостійну роботу здобувачів щодо пошуку й обробки інформації з різноманітних джерел у бібліотеці Університету та у наукових бібліотеках України; – викладацьку практику здобувачів; – міжнародну академічну мобільність здобувачів, їх внутрішню і зарубіжне стажування та консультування; – проведення фахових семінарів, підготовку публікацій у наукових фахових виданнях та виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних; – сприяння плідній науковій праці шляхом тісної взаємодії здобувачів з науковими керівниками, індивідуальних консультацій з викладачами Мукачівського державного університету та інших вітчизняних і зарубіжних партнерських ЗВО; – активну роботу здобувачів у держбюджетних та госпдоговірних темах; – кваліфіковану підтримку участі здобувачів у конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів.
Оцінювання	Самоконтроль, контроль на рівні викладача, контроль на рівні ректорату; оперативний (вхідний, поточний, проміжний, підсумковий) та відтермінований. Усне та письмове опитування, заліки, екзамени, тестовий контроль, презентація наукової роботи, захист звітів з викладацької практики, дослідницької роботи.
Система оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою – 4-бальна національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівнева національна шкала (зараховано/незараховано); 100-бальна; шкала ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).
6 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Розробники: 2 доктори наук, професори; 2 кандидати психо-

	логічних наук, доценти; 1 здобувач ВО; 1 представник роботодавців. Усі розробники є штатними співробітниками Мукачівського державного університету. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти МДУ, які мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня, а також пройшли підвищення кваліфікації. Керівник групи забезпечення та викладацький склад, який забезпечую її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.
Матеріальне-технічне забезпечення	- навчальні корпуси; - гуртожитки; - тематичні кабінети; - спеціалізовані лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	- офіційний сайт МДУ: http://msu.edu.ua/uk/ ; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - віртуальне навчальне середовище Moodle; - пакет MS Office 365; - корпоративна пошта; - навчальні і робочі плани; - графіки навчального процесу - навчально-методичні комплекси дисциплін; - навчальні та робочі програми дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; - програма практики; - критерії оцінювання рівня підготовки.
7 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	МДУ співпрацює з НАП України, НАПН України, підтримує тісні зв'язки із партнерами – закладами вищої освіти.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Мукачівським державним університетом та закладами вищої освіти, дослідницькими центрами країн-партнерів (https://msu.edu.ua/mizhnarodnadiyalnist/) .
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів можливе за акредитованими освітніми програмами.

2. Обсяг освітньо-наукової програми у ECTS

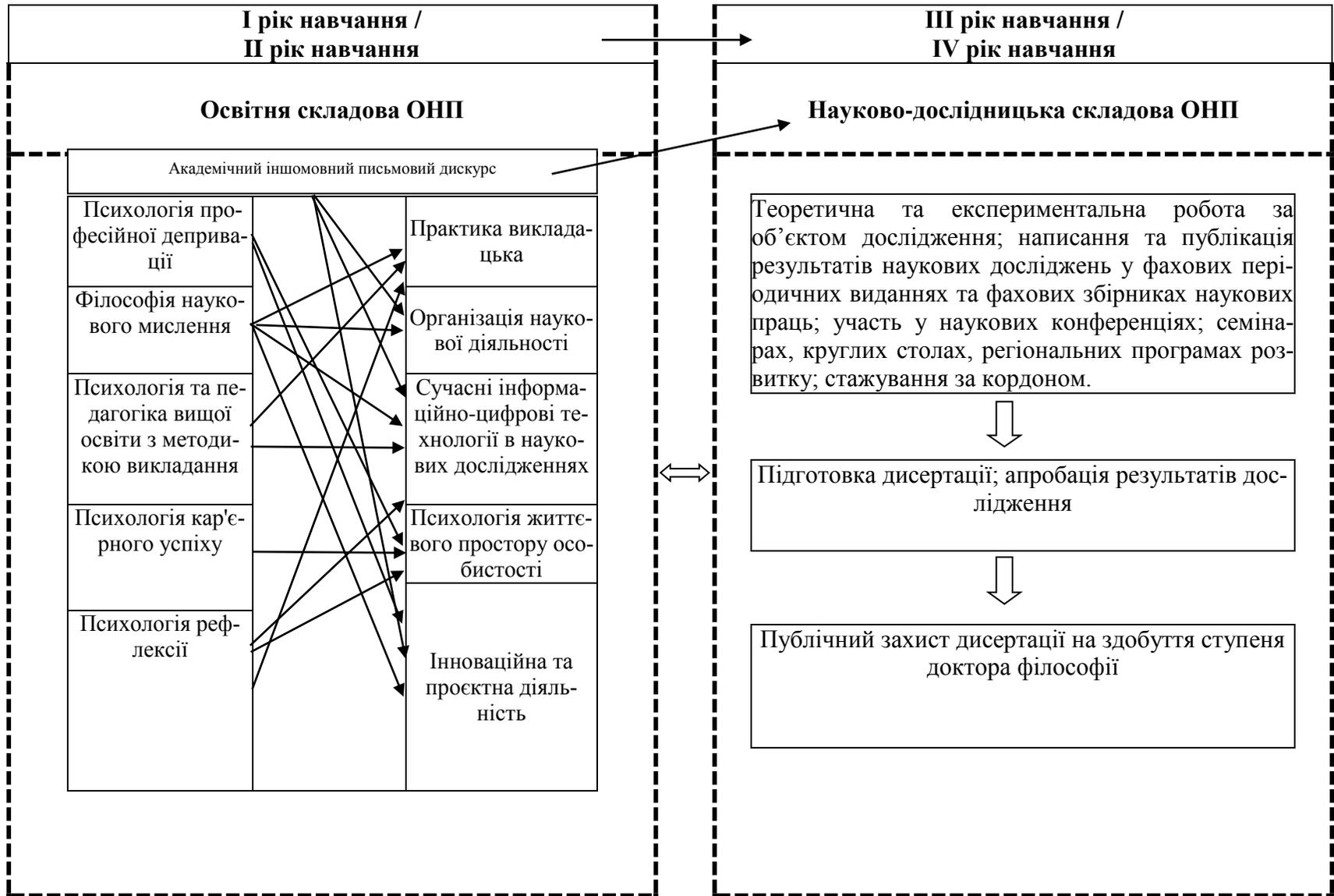
Обсяг кредитів освітньої складової освітньо-наукової програми «Психологія» для третього (освітньо-наукового) рівня становить – 60 кредитів ECTS (у тому числі викладацька практика – 9 кредитів).

Обсяг науково-дослідної складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 180 кредитів ECTS.

2.1 Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

Шифр	Назва дисциплін	Форма підсумкового контролю	Кредити ECTS
1.Обов'язкові освітні компоненти			
1.1.Цикл дослідницької підготовки			
OK1	Організація наукової діяльності	Залік	3
OK2	Психологія та педагогіка вищої освіти з методикою викладання	Залік	3
OK3	Сучасні інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях	Екзамен	4
Всього			10
1.2.Цикл загальнонаукової підготовки			
OK4	Інноваційна та проєктна діяльність	Екзамен	4
OK5	Філософія наукового мислення	Екзамен	4
Всього			8
1.3.Цикл мовної підготовки та професійної комунікації			
OK6	Академічний іншомовний письмовий дискурс	Екзамен	4
Всього			4
1.4.Цикл професійної підготовки			
OK7	Психологія життєвого простору особистості	Залік	3
OK8	Психологія кар'єрного успіху	Екзамен	4
OK9	Психологія рефлексії	Залік	3
OK10	Психологія професійної депривації	Екзамен	4
Всього			14
2. Вибіркові освітні компоненти			
Загальна кількість кредитів		Залік	15
Всього			15
3.Практична підготовка			
OK11	Практика викладацька	Диф.залік	9
Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми			60
Компоненти науково-дослідницької складової освітньо-наукової програми			
Проведення наукових досліджень; підготовка та захист дисертаційної роботи			180
Загальний обсяг науково-дослідницької складової освітньо-наукової програми			180
Загальний обсяг освітньо-наукової програми			240

Структурно-логічна схема ОП

2.2. Практична підготовка здобувачів

Викладацька практика є складовою частиною ОНП доктора філософії і складає 9 кредитів ECTS. Проводиться у відповідності з «Положенням про викладацьку практику аспірантів» [<https://cutt.ly/6D3TMpT>], робочою програмою та методичними рекомендаціями до організації та проведення викладацької практики.

Мета викладацької практики полягає у забезпеченні розвитку професійно-педагогічних компетентностей майбутніх докторів філософії (PhD), формуванні здатності до викладацької діяльності у ЗВО відповідно до галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія».

У межах проходження викладацької практики здобувачі повинні реалізувати усі визначені в ОНП загальні та спеціальні (фахові) компетентності.

2.3. Науково-дослідницька складова освітньо-наукової програми

Науково-дослідницька складова ОНП доктора філософії складає 180 кредитів ECTS.

Науково-дослідницька робота здобувача здійснюється під керівництвом наукового керівника, за підтримкою та консультуванням з боку професорсько-викладацького складу кафедри МДУ та закладів-партнерів.

Вона містить такі етапи:

- обрання та обґрунтування теми дисертації;
- критичний огляд наукової літератури за темою роботи;
- постановка наукових задач, окреслення шляхів їх розв'язання;
- вибір та обґрунтування методів дослідження;
- відбір та обґрунтування об'єкту дослідження, підбір необхідної інформації, формування бази даних;
- робота над розділами дисертації;
- одержання результатів, їх систематизація та формулювання елементів наукової новизни; представлення результатів наукового дослідження у вітчизняних та міжнародних виданнях, апробація результатів дослідження на наукових конференціях:
 - упровадження результатів дослідження; участь у науково-дослідницьких роботах, вітчизняних та міжнародних проєктах, грантах, конкурсах наукових робіт;
 - оформлення дисертаційної роботи;
 - подання на кафедру для ознайомлення та обговорення (фаховий семінар);
 - усунення зауважень;
 - підготовка та представлення дисертаційної роботи до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

3. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійних інструментів.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні на основі системного наукового світогляду. ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК3. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК5. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК7. Здатність планувати та управляти часом ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності). ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК10. Здатність працювати автономно. ЗК11. Здатність до володіння етикою наукового дослідження, здійснювати контроль за дотриманням принципів академічної доброчесності під час наукової діяльності. ЗК12. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. ЗК13. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектування подальшого освітнього маршруту і професійної кар'єри.
Спеціальні (фахові, предметні компетентності)	СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики і на межі предметних галузей. СК2. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання в межах науково-дослідної діяльності та\або професійну практику СК3. Здатність, розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми. СК4. Здатність критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок. СК5. Здатність розробляти та реалізувати проекти, включаючи власні дослідження, та презентувати їх державною та іноземною мовою СК6. Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження. СК7. Здатність ініціювати та брати на себе відповідальність в інноваційних комплексних проектах місцевого (регіонального) та\або державного значення СК8. Здатність до прийняття стратегічних рішень, оцінки ризиків та прийняття відповідальності за наслідки проектів та досліджень СК9. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію. СК10. Здатність до прийняття відповідальності за навчання інших. СК11. Здатність здійснювати освітню діяльність у сфері психології та на межі предметних галузей СК12. Здатність адаптуватися до змін у професійній діяльності; професійна мобільність.

	СК13. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та керуватися загальнолюдськими цінностями. СК14. Здатність здійснювати методологічний аналіз, наукову апробацію та впровадження програм діагностичної, корекційної, розвивальної діяльності, спрямованої на забезпечення оптимальних умов розвитку особистості професіонала. СК 15. Здатність аналізувати, оцінювати, вдосконалювати та розробляти методологію та методи наукового дослідження у галузі психології.

3. Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання

ПР 1	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел на основі сучасних методологій наукової діяльності.
ПР 2	Виокремлювати та систематизувати значущі проблеми (соціальні, наукові, культурні, етичні та інші), чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.
ПР 3	Знати та переосмислювати існуючі та\або створювати (за потреби) нові теоретичні моделі та психологічні підходи до аналізу й інтерпретації одержаних результатів наукового дослідження.
ПР 4	Уміти критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок.
ПР 5	Уміти створювати та впроваджувати інноваційно-дослідницькі проекти у різних сферах суспільного життя.
ПР 6	Вміти полілогічно взаємодіяти із широкою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження.
ПР 7	Уміти мотивувати, організовувати і спрямовувати діяльність людей для здійснення інноваційних комплексних проектів місцевого (регіонального) та\або державного значення.
ПР 8	Приймати стратегічні рішення, оцінювати ризики та брати відповідальність за наслідки проектів та досліджень.
ПР 9	Працювати над власним розвитком та вдосконаленням, визначати свої професійні можливості та виявляти прагнення до підвищення професійної кваліфікації.
ПР 10	Уміти здійснювати освітню діяльність у сфері психології і на межі предметних галузей та нести відповідальність за процес та результат навчання інших.
ПР 11	Виявляти здатність до адаптації у професійній діяльності та професійної мобільності.
ПР 12	Демонструвати прихильність до норм професійної етики, міжкультурної толерантності, професійних цінностей у науковій / практичній діяльності.
ПР 13	Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки, робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій; визначати перспективи подальших досліджень.
ПР 14	Планувати та виконувати експериментальні дослідження у сфері психології з використанням інноваційних засобів.
ПР 15	Будувати траєкторію професійного й особистісного розвитку, оцінювати власні потенційні можливості та обрані способи та шляхи розв'язання поставлених завдань
ПР 16	Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій), оцінювати здобутки та визначати й аргументувати перспективи власної наукової та практичної діяльності.

4. **Форми атестації здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Виконання вимог освітньо-наукової програми та публічний захист дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним науковим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в сфері психології або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у систему знань та оприлюднені у відповідних публікаціях. Дисертація виконується в процесі здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих результатів навчання (компетентностей) вимогам освітньо-наукової програми. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти. Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановлених законодавством.
Вимоги до захисту кваліфікаційної роботи	Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, у тому числі таких, які входять до наукометричних баз, згідно з вимогами Міністерства освіти та науки України. Атестація здобувачів здійснюється спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Стан готовності дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Вчена рада закладу вищої освіти має право подати документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту. Атестація випускників, які навчалися за освітньо-науковою програмою «Психологія» за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» завершується видачою документу встановленого зразка про присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія.

6. **Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти**

У Мукачівському державному університеті у відповідності ст. 16 Закону України «Про вищу освіту» та згідно «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Мукачівському державному університеті» функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти, регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті МДУ, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів за кожною освітньою програмою;

- б) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічної інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками МДУ та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективною системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності МДУ».

7. Перелік нормативних документів, на яких базується ОНП «Психологія»

Згідно статті 32 п. 1 Закону України «Про вищу освіту» Мукачівський державний університет здійснює підготовку докторів філософії за спеціальністю 053 Психологія.

Діяльність закладу вищої освіти провадиться на принципах:

- автономії та самоврядування;
- розмежування прав, повноважень і відповідальності засновника (засновників), державних органів та органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належить заклад вищої освіти, органів управління закладах вищої освіти та його структурних підрозділів;
- поєднання колегіальних та єдиноначальних засад;
- незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій (крім вищих духовних навчальних закладів).

А. Офіційні документи:

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п> (дата звернення:20.04.2021).
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010(Редакціявід30.11.2017)// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon2.rada.gov.Ua/laws/show/344/2013#Text>
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) № 261 від 23 березня 2016 р.
7. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 -<https://7wAvvvv.president.gov.ua/documents/1552019-26586>.
8. Постанова Кабінету Міністрів України в ід 29.04.2015 р. No 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. No 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» [Режим доступу: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187 - 2015 - п/page](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-p/page)];
10. Стандарт вищої освіти. Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти. Ступінь «доктор філософії». Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність: 053 «Психологія» (наказ МОНУ №646 від 20.07.2022) // URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/053-Psykholohiya-dok.filos-647-20.07.2022.pdf>

Інші використані джерела:

1. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.).

2. Національний глосарій: вища освіта. 2014. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-mformatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoikomandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-mstrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>

3. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-n>

4. Проект ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей). URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu>.

5. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія. URL: <https://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/obmin-benerami/2-uncategorised/99-bolonskyi-protses-ta-nova-pardyhma-vyshchoi-osvity-natsionalna-ramka-kvalifikatsii-rezultaty-navchannia-kompetentnosti-yekts.html>

6. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації, URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-mformatsiiaLorysni-materialy/categoryG-materialynatsionaliiioikomandy-ekspertiv-shchodo-aprovadzhenniainstrumentivbolonskohoprotsesu.html?start=80>

7. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линвова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. 84 с.

8. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО). URL: <https://ihed.org.ua/Avp-content/uploads/2018/10/04/2016FSG2015.pdf>

9. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій). URL: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceead970-518f-i1e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en> <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>

10. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО). URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

11. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/intemational-standard-classification-ofeducation-isced-2011-en.pdf>

12. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти - Галузі, МСКО-Г)2013. URL: <http://uis.unesco.org/sites/defaultfiles/documents/intemationalstandardclassification-ofeducation-fields-of-edncation-and-training-2013-detailed-fieldddcscriptions-2015-en.pdf>

Матриця відповідності компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	Зн 1 Концептуальні наукові та практичні знання Зн 2 Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Ум 1 Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	К 1 Донесення до фахівців і нефаківців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації К 2 Збір, інтерпретація та застосування даних К3 Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	АВ1 Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами АВ2 Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах АВ3 Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти АВ 4 Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп АВ 5 Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн 1	Ум 1	К 1, К 2	АВ 1
ЗК2		Ум 1	К3	АВ 1
ЗК3		Ум 1	К2	АВ4
ЗК4	Зн1, Зн 2	Ум 1		АВ3
ЗК5	Зн 1		К3	АВ 2
ЗК6			К 1	АВ 1, АВ 4
ЗК7		Ум 1	К 1	АВ 1, АВ3
ЗК8	Зн 2	Ум 1	К2, К3	АВ 1, АВ5
ЗК9			К 1, К3	АВ 1, АВ 2
ЗК10	Зн 1			АВ 4
ЗК11		Ум 1	К2	АВ 2
ЗК12		Ум 1	К2	АВ 2
ЗК13		Ум 1	К2	АВ 2
Спеціальні компетентності				

CK1	3 _H 1, 3 _H 2		K2, K3	AB 4
CK2	3 _H 2	У _М 1		AB 5
CK3		У _М 1	K3	AB 1
CK4		У _М 1	K 1	AB 2, AB3
CK5		У _М 1	K 1	AB 2
CK6			K 1	AB 4
CK7		У _М 1	K2	
CK8			K3	AB 2, AB3
CK9	3 _H 1		K 1	AB 4
CK10		У _М 1	K 1	AB 1
CK11	3 _H 1	У _М 1	K 1	AB 2
CK12		У _М 1	K2, K3	AB 1, AB 3
CK13		У _М 1	K3	AB 1, AB 2
CK14	3 _H 1, 3 _H 2		K3	AB 5
CK15	3 _H 1	У _М 1	K 1	AB4

Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

ПРН	Інтег. комп	Загальні компетентності (ЗК)													Спеціальні компетентності (СК)															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
ПР1	+	+		+			+								+	+	+	+								+				
ПР2	+	+		+		+			+						+	+	+						+	+					+	
ПР3	+	+	+	+								+			+	+	+	+							+	+				+
ПР4	+	+	+		+	+						+	+			+				+	+		+						+	
ПР5	+		+	+	+	+	+	+			+							+	+	+	+	+						+		
ПР6	+				+	+			+	+		+							+		+	+				+	+			
ПР7	+				+	+	+	+	+	+				+					+	+	+	+	+			+	+			+
ПР8	+			+		+	+						+	+					+		+	+		+					+	
ПР9	+				+			+			+	+		+							+	+		+	+	+				
ПР10	+			+	+			+	+								+		+				+	+		+			+	
ПР11	+		+						+	+		+	+						+		+				+					
ПР12	+				+	+					+								+		+		+			+			+	
ПР13	+					+					+	+					+	+		+	+		+					+	+	
ПР14	+							+					+			+		+								+	+			
ПР15	+			+		+			+			+	+	+				+			+	+	+							+
ПР16	+	+					+	+				+			+	+		+							+				+	

**Матриця відповідності програмних результатів навчання (ПР)
відповідним компонентам освітньої програми**

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11
ПР 1	+		+				+	+			+
ПР 2			+		+		+				
ПР 3	+			+			+	+			
ПР 4	+	+	+			+	+		+		
ПР 5	+		+	+		+	+				
ПР 6					+	+					
ПР 7		+		+	+			+		+	+
ПР 8	+			+	+			+	+		
ПР 9						+		+		+	
ПР 10		+				+		+	+		+
ПР 11		+							+	+	+
ПР 12		+				+	+	+			+
ПР 13	+		+					+			
ПР 14	+		+				+				
ПР 15		+		+	+	+		+	+	+	+
ПР 16	+							+			